

Zápis z 21. jednání Pracovní skupiny pro tradiční lidovou kulturu Olomouckého kraje

29. 10. 2024, Krajský úřad Olomouckého kraje

Přítomni: Mgr. Andrea MRKUSOVÁ, Mgr. Kamil LUKEŠ DiS., Mgr. Josef URBAN, Mgr. David SYCHRA, Mgr. Veronika HRBÁČKOVÁ, Mgr. Mária KUDELOVÁ

Omluveni: Mgr. Markéta HNILICOVÁ, Mgr. Matěj MATELA, Jan ŽŮREK, Ing. Petr FLORA

Hosté: Ing. Erika RAŠKOVÁ

Program

1. Aktuální dění na Regionálním pracovišti (od srpna 2024)

- Mgr. Andrea Mrkusová přítomné seznámila aktuálním děním na Regionálním pracovišti pro tradiční lidovou kulturu Olomouckého kraje. Dne 21. září 2024 úspěšně proběhl první ročník muzejního Řemeslného jarmarku. Dále běží podzimní řada workshopů ze série Akademie tradičních lidových řemesel (září: Dřevěné podzimní dekorace; říjen: Zdobení perníků; listopad: Plstění). Ve dnech 3. až 6. října 2024 proběhla podzimní Flora Olomouc Hortikomplex, kde Pracoviště mělo propagační stánek na podporu Mistrů tradiční rukodělné výroby. Prezentace zde byla zastoupena v podání hrnčířky Miluše Hrachovinové.

2. Dotisk brožury Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje

- Mgr. Andrea Mrkusová prezentovala novou kartu k dotisku brožury Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje. Karta je věnována nominované za rok 2024, Mileně Malinové, která se věnuje paličkované krajce. K datu 29. října 2024 byla na Olomoucký kraj odevzdána cenová nabídka a grafické zpracování k dotisku, čeká se na připomínkový list.

3. Odborná činnost Pracoviště (za období srpen – říjen 2024)

- Za dané období Mgr. Andrea Mrkusová v rámci Pracoviště řešila jeden badatelský dotaz. Ten vznesl Dr. Andreas Rentz z Institut für Zeitgeschichte, Zentrum für Holocaust-Studien (Mnichov) a týkal se informací k výzkumu fenoménu Pálení Jidášových ohňů a Pálení Jidáše v ČR.
- Dále probíhal archivní výzkum k obyčeji s názvem Chození s Blažejem v Dluhonicích u Přerova (Svatoblažeská obchůzka), jenž je na Hané unikátem. Archivní průzkum prokázal, že dodržování obyčeje v této lokalitě je mnohem starší, než se v dřívější literatuře uvádělo – lze jej vysledovat před r. 1846. Od února 2025 bude probíhat terénní výzkum obyčeje, který se každoročně opakuje vždy 3. února. Cílem výzkumu

je zápis na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje, dokumentace obyčeje a prevence před jeho zánikem. Mgr. Andrea Mrkusová plánuje vydat odborný článek na toto téma se zaměřením na zprávy z terénního výzkumu tohoto statku.

4. Plány do dalších let, dokumentace jevů TLK v Olomouckém kraji, naplňování funkce Pracoviště – dokumentační, školící, metodické a informační centrum pro OK

- Plány do budoucna – na 21. jednání Pracovní skupiny se diskutovala možnost dokumentace péče o hanácký lidový oděv (škrobení, žehlení, praní, jemné opravy aj.). Členové Pracovní skupiny se shodli na tom, že se jedná o nosné téma, které by si zasloužilo pozornost především proto, že znalkyně, které se tomuto fenoménu věnují, už dosahují pokročilého věku. Získané záznamy z výzkumu by dobře posloužily pro další generace zájemců z řad folklorních souborů i muzejních výstavářů.
- Mgr. Josef Urban uvedl, že na r. 2025 chystá výstavu na téma Proměny blaťáckého kroje a navrhl, že by se výše zmíněné s tímto projektem mohlo nějakým způsobem spojit. Tato možnost bude nadále vedena v patrnosti.
- Mgr. Veronika Hrbáčková nadnesla možnost vytvoření katalogu hanáckých svatebních koláčů z muzejních sbírek.
- Mgr. Veronika Hrbáčková prezentovala svoji publikaci k hanáckým šátkům. Ke dni 29. října 2024 byla publikace dokončena, nyní čeká na korektury a recenzní řízení. Představena odborné i laické veřejnosti bude ke konci roku 2024.
- V roce 2025 budou probíhat další periodické redokumentace nemateriálních statků – na zmíněný rok jich připadne celkem 7.
- Mgr. Andrea Mrkusová seznámila přítomné s plánovaným dotazníkovým šetřením za účelem identifikace jevů TLK OK. Bude probíhat v pěti etapách dle okresů Olomouckého kraje. Ke dni jednání Pracovní skupiny je dotazník již vytvořen, první etapa započne v lednu příštího roku se zaměřením na okres Šumperk.

5. Další info – aktuální dění v rámci výzkumu a propagace tradiční lidové kultury v Olomouckém kraji

- Mgr. Kamil Lukeš, DiS. v Muzeu Komenského v Přerově uspořádal etnografickou výstavu s názvem Co je za sklem?, která se věnuje podmalbám na skle, výraznému fenoménu tradiční lidové kultury – lidové umělecké tvorby. Součástí je i odborný katalog.

Zapsala:

Ověřil:

Mgr. Andrea Mrkusová
předsedkyně Pracovní skupiny

Mgr. David Sychra
*vedoucí oddělení kultury, Krajský úřad
Olomouckého kraje*